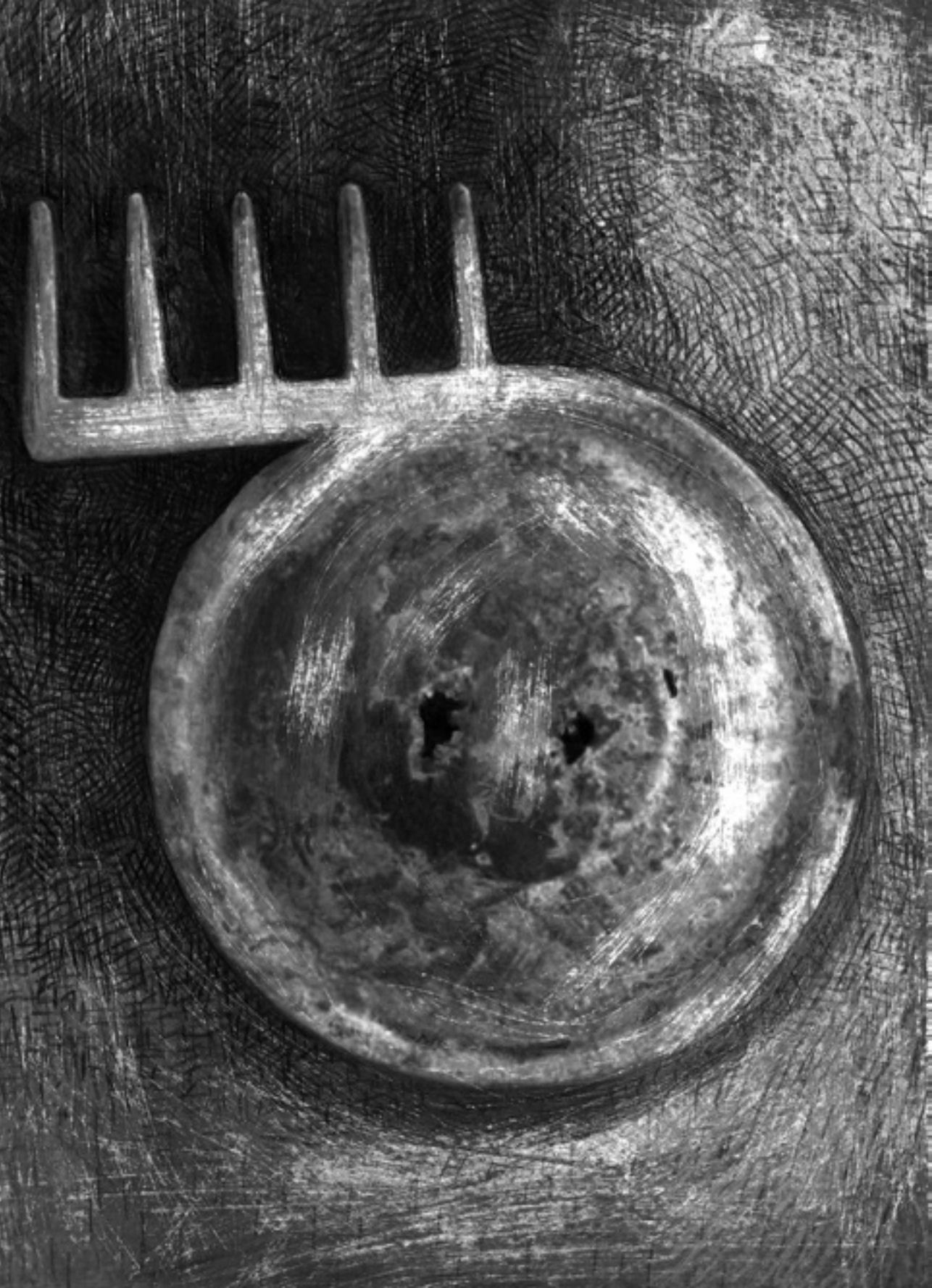

Itxaro Bordaren
POEMA HAUTATUAK

GU

Norbaiten bizian garen ixtripua,
Huts handi bat eta hala ez beharra,
Euritik landa den lohizko zipua
Edo xendretako harrixka meharra,

Ez dute irririk, begirik, oihurik,
Gu gabe mundua berdin litzateke:
Inutil gabilta eskuak loturik,
Ustea itxura, sinestea neke...

Biltzen ditugula besteren ondarrak
Urteak ixurtzen dira errautsetan
Hilez betirako hor zorion garrak,

Eta azken hatsaz bularren zokotik
Gure pizu latzak, airatuz hautsetan,
Kentzen gaitu laster geroen gogotik.

MILIA LASTUR REVISITED

I

hilotzen garrasiak josirik ahoan
nola aurkituko dun hire sokorria?
maiteko haut Milia ez hadila joan
hator edan dezagun ardao gorria...

baratz aberatsetan ebatsi sagarrak
gordeko ditinagu bide bazterretan.
ahantz otoi Milia sarraski zaharrak
eta suaren kankak bizi hats erretan.

belar bustiek egin maitasun ohantzan,
etzanen gaitun gero bi biak bihotza
gauero zazpi itzal ikusteko dantzan.

non dago harria? non dago lur hotza?
eresi hark ziona jartzeko zalantzan
maiteko haut Milia ez hadila lotsa...

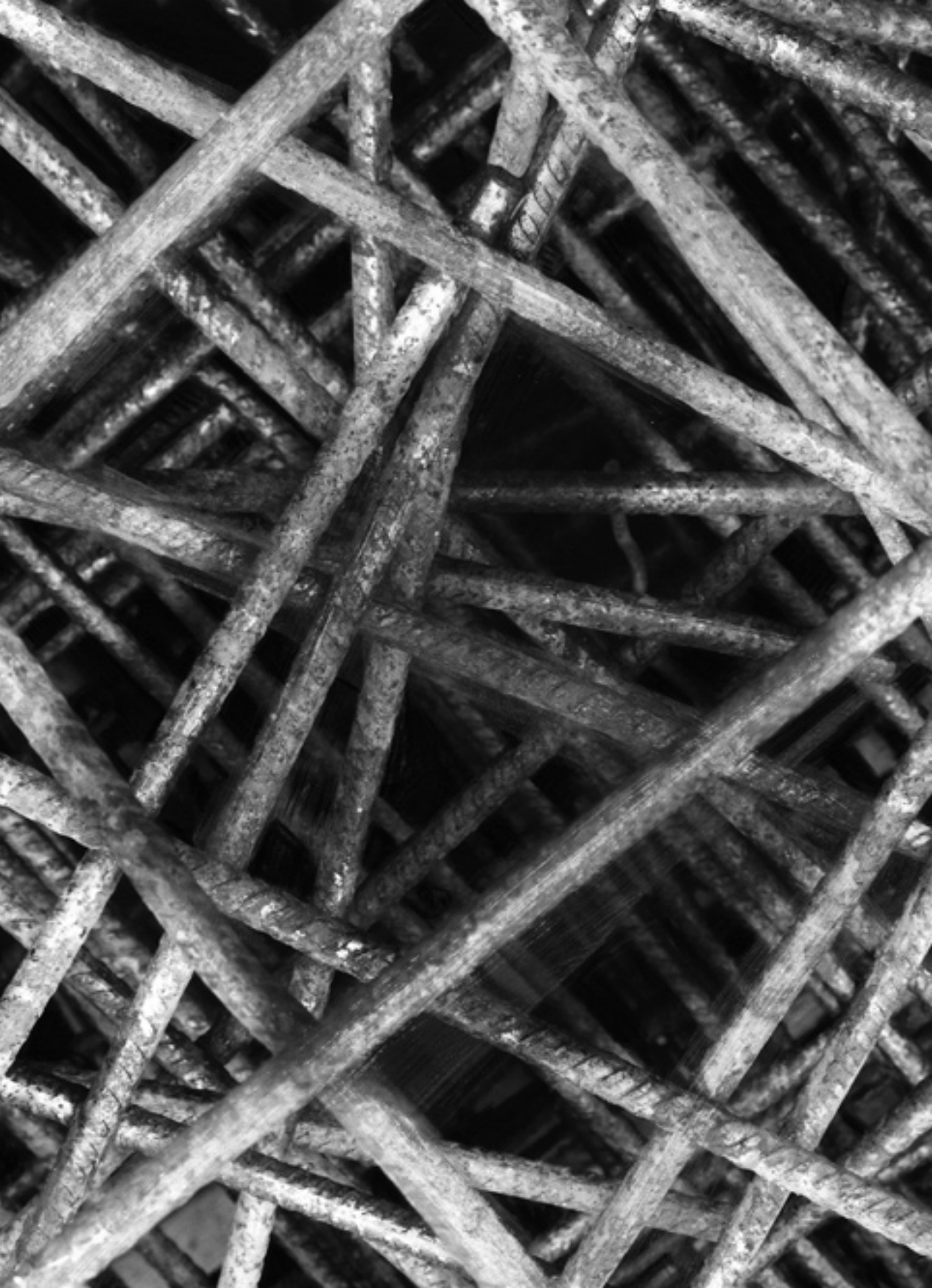
MERGUEZ BLUES

mergez usaina inguruan mila baino gehiago
ginen euripean
eta ni denetan –o maitea, etsitua zure bila
non zinen bada
iraultza desiratuaren oihal gorri bustiaren
atzean ote?

guk miseria komunaren ohaide fidelek hiria
sutan asmatzen genuen
maitasun gosez, setio egoera, harriak eskuan
barrikadak
eta ni denetan, o kuttuna, etsitua zure bila
euripean

erresistentzian sartuak ginelako irudipena
justizi nahia
noiz herrirako?
hezurrak hautsirik genituenok hitz bakarra
ahoa: borroka
eta ni denetan –o maitea, etsitua zure bila
euripean

gure karriketako maiatz ederrak

ORAINDIK NABIL DU BELLAY PLAZAN

*chove, é o deserto, o lume apagado
que fazer desde maos, cúmplices do sol*

E. de Andrade

Oraindik nabil Du Bellay plazan igandez
nik ez dakit noren edo zeren bila, baina
nabil, barkamen gaberik kuskatzen nauten
jende presatuen tartean; iturriko uretan
nostalgiaren hotzetik horditu nahi nuke
kaskoa gaueko amets gaiztoaz garbitzeko
egunaren hats epela lehortu baino lehen

sor far away from me abestiaren ankerraz
betetzen ditut izotz hitsen gordalekuak
munduaren azkenak ez dezan inoiz sinets
zoriona hain erraza zenik, hain arraroak
amodio bahituen hatzak karrika irekietan
aurkitzea, malkoaren sahetsetan nekaturik
heriotzaren hurbileraz isilik intzirika

badator gero ausentzia hegalak zabalik
haragi ustelduaren harrotzera, ekainaren
erruz, loak hartu haurrak esnatzen diren
orduan, denak urtzen gara uharren luzean
metalaren zarata zorrotzak memori hilak
desintegratzeko zorian dauzka, biharkoaz
altzeiruaren desirak zaplastatzeko, alta

xurxuri bihotzak zerbitzatzen dizkigute
restaurante ilunetan, arimak kontrolatuz
sikologoz inguraturik, debeka dezagukete
etxe ondoko ibaiaz pentsatzea; dena dela
aberastasun ekonomiko sortzale ibiltzen
gaituzte eta hamar puntu galtzen ditugu
zerua laudatzen duten ainarak itxuratuz

umiliazio zerrenda baizik ez zaigunean
gelditzen begirada gogorrenen ahanzteko
negar gutizia dugu trenak burdinbidetan
abiatzen ikusten ditugularik, azantzaren
amatasun egarrian, esperantzaren bahetan
iragaiten den odol bustiz mamua asetzen
ahal dugunez bazterreko lorei eskatzean

ba ote dakite zergatik ez den arrosarik
lilitzen amnesiaren lur beltzetan gorri
zergatik ez duen eguzkiak erresinolaren
lumetan atsedetik pausatzen asteazkenez
zergatik ezpainetarutzen dugun haserrea
ez den poesia ederra bihurtzen ondikotz
zergatik gabiltzan hutsaren erresumetan

ahalgearen zubipean izarrak kuluntzaten
direnean, nere eskuak eskuz mukuru asma
ditzaket, ordea soakoak ihesi dabilta
arratsetan arranoen goseak ase beharrea
eta ez zaitzaket atzeman oroitzapenaren
mugetan dilindan zabiltzalarik, pinpirin
koloretsuen moduan, txori urruna jadanik

eta Du Bellay plazan ausartzen banintza
hauts arina bilakatzeko gogo handituko
litzaidake, goizetako argitasun ahuletan
haizeak nezan eraman otoitza otoitz den
eremuaren biluziraino , urrikal zakizkigu
belarrak usantsu zoratzen diren zelaiak
kukuaren kantuz lorios entzun ditzadan

ARDURA DORPEA

Ardura dorpea da idaztea,
hitzaren bitartez
odolusten doan bizitza mineraleko
une zaratatsuen gatibatzea,
nekadura erraldoien bihikatzea
edo karrika izkinetako kabina telefonikoaz
oroitzea

ardura dorpea da.

mintzaira ondikotz, maiz adiztegi antzu,
gure dolorea da, geure amodio-hats dudakorra,
askatasunaren laban zorrotza,
eta badakigu
elea paperean desordenatuki etzaten
dugunero
munduaren aldatzeko partez
guhaur garela
norabide zehatzik gabe
itxuraldatzen
zilo beltz bilakatzeraino.

ondikotz

desiraz apaindurik nahi zaitut
ardura dorpea.

Elurra egin zuen goiz haren bezperan
hire ezpainak bilatu nitinan
gauean eta hotz garratzagatik
aurkitu gabea lokartu
heriotza
elurra egin zuen goiz haren bezperan
ez nindunan konturatzen
heriotza
geroa bihar berean apurtuko zela
nostalgiaren ispiluetan
elurra egin zuen goiz haren bezperan
txori gosetiak bezala leiho hegietan

Munduko malerusena senditzen
zarenean
autobusean
 erraten dizut sabelak urratzen dituzten
 desirak direla
 ankerrak,
erraten dizut bakoitzarentzat dagoela
 mendi humilen gailurretan
 askatasun premia zain
erraten dizut gero
 –zure eskua nerean–
egunen batean etorriko dela goizak
 eztituko dituen
 argi zirrinta,
 elur usaineko euri zaparrada
egunen batean urrats arinez hurbilduko
 ditekeela
 amodioaren kalda.
munduko malerusena senditzen
zarenean
 autobusean.

neguaren hegaletan
zaude beti esperoan
ametsune zabaletan
haizearen lo beroan

loreak irriaz bildu
nahian zeru hondora
ainara ere hurbildu
seaska honen ondora

ilargi urreen teman
aire arrosa zainean
loak zaitzala ereman
hedoi eztien gainean

ninano bubak darama
bruma ederren atean
itzuliren baita ama
egun euritsu batean

LA PORTA OBERTA EN EL CEL, I AIXO

I

herri hau aipatzen diguten aldi oroz
elizetako
barne muku beteak erakusten dizkigute,
 emazteek beherean
 “zuk kentzen duzu munduko bekatua”
 eta gizonak galerietan
 “urrikal jauna”
 kantatzen dutela.
 “emaguzu bakea” deiadarkatze
bakoitzean irri bat hiltzen da
hemengo jendeen ezpainetan.

II

requiem dio haizeak
 udako lantzurda maltzurrik
 eskaintzen ez duten
 lurrak ez zaizkit gustatzen.
 nere azken egoitza ankerra
 josiko duketen
 xurxuriak laztantzen ditut.
requiem dio haizeak.

III

arrosa gorria
minberago da
gauetz egunez baino

huriaren beldurra
bustiago da
gauetz egunez baino

haragiaren ikara
zehatzago da
gauetz egunez baino

haserrearen hatsa
erreagoa da
egunez gauetz baino

IV

estatistika ofizialen arabera
euskal herri barnean
bizidun haina ardi gehiago dago
horregatik
gasna
urre xuria da.

eta nik gasna ez dut maite.

estatistika klandestinoen arabera
euskal herrian
ardi haina polizia gehiago dago
horregatik
bakea
segurtatua da.

eta nik bakea ez dut maite.

V

inguruko aho arras zoriontsuetan
neronen bakartasunaren eremu
desolatua
izar dezaket

no woman's land erraldoia

VI

mugaz bestaldean dago
bizitzeko estakuru ahularen marka
mugaz bestaldean dago
etsitzeko arrazoin azkarren bidea
mugaz bestaldean dago
ebatsi nizun musuaren oroitzapena

mugaz bestaldean dago
dena
eta deusik eztago

VII

gauero
hiri berdina
amets dagit.
gauero
zure itzalari
loturik
kexu traketsak
eztitzen ditut.
gauero
metroko arroiletan
kantu zaharren gisara
maite zaitudala
errepikatzen dizut.

eta
zuk
gauero
kaiioletan salgai dauden
txori exotikoen
ikustera naramazu
erranez:
 begira zer
 ez dugun
 bilakatu behar.